

Prima instanță - (Judecătoria Soroca, sediul central) C. Botnari
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Corcenco, I. Grosu, D. Stănilă

ÎNCHEIERE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mihail Tonofa,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mihail Tonofa
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2018, prin care s-a
respins apelul declarat de Mihail Tonofa și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Soroca, sediul central din 04 septembrie 2017,

c o n s t a ț ă :

La 29 mai 2017 Mihail Tonofa a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 224 din
17 martie 2017 și a actului de control nr. 1-760384 din 22 februarie 2017.

Motivele cererii de chemare în judecată, astfel după cum au fost expuse de
reclamant, pot fi rezumate după cum urmează.

La 17 martie 2017 Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Soroca (Direcția
Generală Administrare Fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat), în rezultatul
controlului fiscal efectuat, a emis decizia nr. 224 asupra cazului de încălcare fiscală
comisă de Mihail Tonofa.

Reclamantul a invocat că actul de control nr. 1-760384 din 22 februarie 2017 și
decizia nr. 224 din 17 martie 2017 sunt ilegale deoarece au fost emise cu încălcarea
procedurii de stabilire a bazei de impozitare și, ca urmare, estimarea incorectă a
venitului obținut de către el, în calitate de persoană fizică.

Prin actul de control fiscal și decizie i s-au încălcat drepturile și i s-a creat o
presiune fiscală, deoarece impozitul și sancțiunile calculate în sumă totală de 547 779
lei sunt enorme și ireale, întrucât pe perioada anilor 2014-2015 nu a obținut venituri
impozabile personale în urma cărorva activității de comercializare a producției
agricole.

Mihail Tonofa a menționat că a activat în calitate de director la SRL „Aecom”
și a transmis producția către firmă, care la rândul ei a livrat-o în continuare, iar

apreciind venitul obținut din vânzări, a achitat toate impozitele și taxele stabilite de legislația în vigoare.

A indicat că SRL „Aecom” a efectuat reținerea finală din operațiunile de procurare a producției agricole de la persoanele fizice conform actelor de achiziție întocmite, în mărime de 2% aplicate la suma venitului achitat în baza art. 90¹ alin. (3⁵) Cod fiscal, iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, reținerea finală a impozitului scutește beneficiarul câștigurilor și veniturilor specificate de la includerea lor în componența venitului brut, precum și de la declararea acestora, fapt prin care argumentează neprezentarea declarației pe venit pentru anii 2014-2015.

La fel, a menționat că mijloacele bănești obținute de la SRL „Aecom” în perioada anului 2014 în sumă de 1 114 060 de lei și a anului 2015 în sumă de 296 815 lei au fost îndreptate în adresa altor persoane fizice, de la care a fost cumpărată producția, iar în urma acestor operațiuni nu a obținut venit net (impozabil).

Producția a fost procurată la un preț real, care coincide cu prețul de piață stabilit pentru perioada corespunzătoare achiziției.

Consideră Mihail Tonofa că pârâțul a refuzat nejustificat soluționarea contestației depuse prin scrisoarea nr. 26-24-11/824 din 04 mai 2017, prin ce i-a cauzat un prejudiciu moral și material estimat în sumă de 54 779 de lei.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca, sediul central din 04 septembrie 2017, cererea de chemare în judecată înaintată de Mihail Tonofa s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În motivarea soluției, instanța de fond a reținut că în cadrul controlului fiscal tematic, s-a stabilit că reclamantul prin procurarea producției agricole prin acte de achiziții de la persoane fizice din mijloacele financiare eliberate de la SRL „Aecom”, a încălcat legislația fiscală, s-a eschivat de la calculul și de la plata impozitului pe venit pentru anii 2014-2015. Fiind în calitate de fondator și conducător al SRL „Aecom”, nu fost în drept să îndeplinească acte de achiziții din numele său cu firma pe care o conduce, din aceste motive s-a considerat că operațiunile au fost efectuate din numele său și nu a persoanei juridice SRL „Aecom”, fapt confirmat în instanța judecată prin declarațiile părților și a martorilor.

Astfel, instanța a menționat că, în rezultatul controlului fiscal precum și în urma efectuării controlului ierarhic a legalității deciziei emise în privința lui Mihail Tonofa, s-a stabilit cu certitudine că acesta a desfășurat ilegal activitatea de întreprinzător în perioada anilor 2014-2015, prin achiziționarea și comercializarea producției agricole, încălcând prevederile art. 8 alin. (2) lit. c), d) și e), art. 83, alin. (2) lit. a), art. 87 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, iar în ședința de judecată nu a fost demonstrat contrariul.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 12 septembrie 2017 Mihail Tonofa a depus cerere de apel, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2018, s-a respins apelul declarat de Mihail Tonofa și s-a menținut hotărârea Judecătorei Soroca, sediul central din 04 septembrie 2017.

La 03 aprilie 2018 Mihail Tonofa a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel, cu

emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, invocând că instanțele au încălcat normele de drept material și de drept procedural.

Totodată, a invocat că hotărârile contestate sunt neîntemeiate, nemotivate și contrare prevederilor art. 239 și 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

Atât instanța de fond cât și cea de apel nu s-au expus asupra tuturor circumstanțelor invocate în acțiune și au emis hotărâri părtinitoare și contrare situației de fapt a cauzei.

La fel, recurentul consideră că instanța de apel urma să constate că instanța de fond nu a luat în considerare și nici nu a analizat nici unul din argumentele indicate în cererea de chemare în judecată.

Instanța de fond s-a limitat și a preluat poziția pârâtului, dând o aparență de motivare a hotărârii pronunțate, astfel fiind încălcat dreptul la un proces echitabil, dreptul privind accesul la justiție și principiul egalității armelor.

Prin referința din 14 mai 2018, intimatul Serviciul Fiscal de Stat a indicat că recursul declarat de Mihail Tonofa nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Bălți din 11 ianuarie 2018 a fost recepționată de recurent la 23 februarie 2018 (f.d. 144).

Din considerentele menționate, recursul înaintat la 03 aprilie 2018 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Mihail Tonofa nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Mihail Tonofa.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari